

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.11.2022.
COM(2022) 593 final

2022/0372 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o izmjeni Odluke (EU) 2019/1754 pristupanju Europske unije Ženevskom aktu
Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Razlozi i ciljevi prijedloga

Lisabonski sporazum za zaštitu oznaka izvornosti i njihovu međunarodnu registraciju iz 1958. ugovor je kojim upravlja Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO). Otvoren je strankama Pariške konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva. Njegove ugovorne stranke dužne su na svojim državnim područjima zaštititi oznake izvornosti proizvoda drugih ugovornih stranaka koje su priznate i zaštićene kao takve u zemlji podrijetla i registrirane u Međunarodnom uredu WIPO-a, osim ako u roku od godine dana od zahtjeva za registraciju izjave da ne mogu osigurati zaštitu.

Revizija Lisabonskog sporazuma provodila se od 2009. do 2015. Cilj je bio i. poboljšati postojeći okvir, ii. uključiti odredbe kojima se utvrđuje da se Lisabonski sustav primjenjuje i na oznake zemljopisnog podrijetla i iii. uključiti mogućnost pristupanja međuvladinih organizacija kao što je EU.

Vijeće je 7. svibnja 2015. donijelo odluku kojom se Komisiji odobrava sudjelovanje na Diplomatskoj konferenciji WIPO-a, koja se održavala u Ženevi od 11. do 21. svibnja 2015. Na konferenciji je 20. svibnja 2015. donesen Ženevski akt Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (dalje u tekstu „Ženevski akt”). Uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije od 25. listopada 2017. u predmetu C-389/15, ta je odluka zamijenjena Odlukom Vijeća (EU) 2018/416 od 5. ožujka 2018. Njome se odobrava otvaranje pregovora o revidiranom Lisabonskom sporazumu o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla.

Europska unija pristupila je Ženevskom aktu 26. studenoga 2019., a pristupanje je stupilo na snagu 26. veljače 2020. Sam Ženevski akt stupio je na snagu 26. veljače 2020.

Neke ključne odredbe o pristupanju EU-a Ženevskom aktu utvrđene su u Odluci Vijeća (EU) 2019/1754. Posebice, u članku 4. stavku 1. navodi se da se Komisiju „imenuje nadležnim tijelom iz članka 3. Ženevskog akta, koje je odgovorno za upravljanje Ženevskim aktom na području Unije i za komunikaciju s Međunarodnim uredom WIPO-a u skladu sa Ženevskim aktom i Zajedničkim pravilnikom uz Lisabonski sporazum i Ženevski akt Lisabonskog sporazuma”.

Komisija je 13. travnja 2022. donijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode i o izmjeni uredaba (EU) 2007/1001 i (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća i Odluke Vijeća (EU) 2019/1754 (COM(2022) 174 final) (dalje u tekstu „Prijedlog uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode”).

Člankom 59. Prijedloga uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode mijenja se Odluka Vijeća (EU) 2019/1754. Cilj je izmjene imenovati Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) nadležnim

tijelom za oznake zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode u skladu sa Ženevskim aktom Lisabonskog sporazuma WIPO-a. To ne utječe na činjenicu da je Komisija u skladu sa Ženevskim aktom nadležno tijelo u pogledu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda zaštićenih u okviru sustava oznaka zemljopisnog podrijetla EU-a. Slično tome, člankom 60. Prijedloga uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode uvodi se izmjena Uredbe (EU) 2019/1753 o djelovanju Unije nakon njezina pristupanja Ženevskom aktu. U tom pogledu i u skladu s izmjenama predloženima u članku 59., člankom 60. predlaže se izmjena Uredbe 2019/1753 kako bi se EUIPO priznao kao nadležno tijelo u pogledu međunarodnih registracija povezanih s oznakama zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode u skladu sa Ženevskim aktom.

Međutim, tijekom pregovora u Vijeću pojavila su se pitanja povezana s postupovnim aspektom članka 59. Prijedloga uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode. Člankom 59. namjerava se izmijeniti Odluka Vijeća (EU) 2019/1754, koja se temelji na članku 207. i članku 218. stavku 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i stoga se na nju primjenjuje drukčiji postupak donošenja, utvrđen u UFEU-u, od onog koji se primjenjuje na Komisijin Prijedlog uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode na temelju članka 118. stavka 1. i članka 207. stavka 2. UFEU-a. Stoga se čini primjerenijim provesti takvu izmjenu donošenjem zasebnog Komisijinog Prijedloga odluke Vijeća o izmjeni Odluke Vijeća 2019/1754 nego uključivanjem te izmjene kao članka u Prijedlog uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode.

Stoga je cilj ovog Komisijina Prijedloga odluke Vijeća izmijeniti članak 4. stavak 1. Odluke Vijeća (EU) 2019/1754 kako bi EUIPO u skladu sa Ženevskim aktom bio imenovan nadležnim tijelom u pogledu oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode.

Ovim se prijedlogom zamjenjuje članak 59. Prijedloga uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode.

1.2. Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Prijedlogom se uspostavlja veza između sustava zaštite oznaka zemljopisnog porijekla EU-a za obrtničke i industrijske proizvode i Lisabonskog sustava za međunarodnu registraciju oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla. To se čini predlaganjem izmjene Odluke Vijeća (EU) 2019/1754.

1.3. Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Članstvo EU-a u Ženevskom aktu u skladu je s općom politikom EU-a za promicanje i poboljšanje zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla putem bilateralnih, regionalnih i multilateralnih sporazuma.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

2.1. Pravna osnova

S obzirom na predmet Ugovora, odluka Vijeća trebala bi biti utemeljena na člancima 207. i 218. stavku 6. točki (a) podtočki v. UFEU-a.

2.2. Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

U skladu s člankom 5. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji načelo supsidijarnosti ne odnosi se na područja isključive nadležnosti EU-a.

2.3. Proporcionalnost

S obzirom na isključivu prirodu trgovinske politike EU-a, uključujući komercijalne aspekte intelektualnog vlasništva, države članice EU-a ne bi smjele imati vlastite sustave zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla niti same štititi poljoprivredne oznake zemljopisnog podrijetla trećih zemalja koje su članice Lisabonskog sustava. Kako bi EU mogao na odgovarajući način izvršavati svoju isključivu nadležnost u području oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode u Lisabonskom sustavu, trebao bi imenovati EUIPO nadležnim tijelom u skladu s člankom 3. Ženevskog akta, u skladu s upravljanjem sustavom registracije na razini EU-a predviđenim u Prijedlogu uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode. Time bi se osigurala usklađenost s izmjenama Uredbe (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća o djelovanju Unije nakon njezina pristupanja Ženevskom aktu predloženima u članku 60. Prijedloga uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode. Konkretno, člankom 60. predviđeno je da se EUIPO imenuje nadležnim tijelom za upravljanje fazom registracije oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode na razini EU-a te da također ima ulogu nadležnog tijela u skladu sa Ženevskim aktom u pogledu međunarodnih registracija za zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode.

2.4. Odabir instrumenta

Odluka Vijeća o izmjeni Odluke Vijeća (EU) 2019/1754 odgovarajući je pravni instrument uzimajući u obzir članak 28. (Postajanje strankom ovog Akta) Ženevskog akta Lisabonskog sporazuma. S obzirom na predmet Ugovora, odluka Vijeća trebala bi biti utemeljena na člancima 207. i 218. stavku 6. točki UFEU-a.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

3.1. Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva

Nije primjenjivo. Procjena je već dovršena u okviru Prijedloga uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode (SWD(2022) 115 final, Izvješće o procjeni učinka o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode).

3.2. Savjetovanja s dionicima

Savjetovanja s dionicima o Prijedlogu uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode, a posebno detaljnije povratne informacije primljene u okviru javnog savjetovanja 2021., pokazala su da je većini ispitanika najpoželjnija opcija politike poseban sustav kojim se uspostavlja nadležnost EU-a za zaštitu oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode na razini EU-a. Takav sustav ima nekoliko značajki koje su svojstvene novom sustavu EU-a za oznake zemljopisnog podrijetla, čime se razlikuje od postojećih sustava EU-a za oznake zemljopisnog podrijetla za poljoprivredne proizvode.

3.3. Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Pri pripremanju Prijedloga uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode Komisija se oslanjala na tehničku suradnju s EUIPO-om. Naglasak je bio na različitim modelima postupka kako bi se omogućila pouzdana procjena podopcija za tijelo EU-a zaduženo za registraciju oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode te za postupanje s međunarodnim zahtjevima u skladu sa Ženevskim aktom, kao i za ulogu nacionalnih tijela u postupku registracije. Ishod te suradnje, koji se temelji na doprinosu EUIPO-a, iznesen je u Prilogu 9. procjeni učinka koja se odnosi na Prijedlog uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode (SWD(2022) 115 final, Izvješće o procjeni učinka o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode).

3.4. Procjena učinka

Vidjeti SWD(2022) 115 final, Izvješće o procjeni učinka o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode priloženo Prijedlogu uredbe o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla za obrtničke i industrijske proizvode.

3.5. Primjerenost i pojednostavnjenje propisa

Nije primjenjivo.

3.6. Temeljna prava

Pristupanje EU-a Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma pridonijet će ispunjavanju članka 17. stavka 2. Povelje o temeljnim pravima Europske unije, u kojem se propisuje zaštita intelektualnog vlasništva.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nije primjenjivo.

5. DRUGI ELEMENTI

5.1. Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Nije primjenjivo.

5.2. Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)

Nije primjenjivo.

5.3. Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Nije primjenjivo.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Odluke (EU) 2019/1754 pristupanju Europske unije Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta,

budući da:

- (1) Europska unija pristupila je 26. studenoga 2019. Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla¹ (dalje u tekstu „Ženevski akt”), a njezino je pristupanje stupilo na snagu 26. veljače 2020. Sam Ženevski akt stupio je na snagu 26. veljače 2020.
- (2) U skladu s člankom 4. stavkom 1. Odluke Vijeća (EU) 2019/1754² Komisija se smatra nadležnim tijelom iz članka 3. Ženevskog akta koje je odgovorno za upravljanje Ženevskim aktom na području Unije i za komunikaciju s Međunarodnim uredom za intelektualno vlasništvo Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo u skladu sa Ženevskim aktom i Zajedničkim pravilnikom prema Lisabonskom sporazumu i Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma.
- (3) S ciljem upravljanja registracijom oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode na razini Unije iz Uredbe (EU) 2022/... Europskog parlamenta i Vijeća od... o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode te u skladu s izmjenama uvedenima tom uredbom u Uredbu (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća³, Europski ured za intelektualno vlasništvo trebao bi imati ulogu nadležnog tijela Unije u pogledu oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode na temelju Ženevskog akta,

¹ Ženevski akt Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla, SL L 271, 24.10.2019., str. 15.).

² Odluka Vijeća (EU) 2019/1754 od 7. listopada 2019. o pristupanju Europske unije Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (SL L 271, 24.10.2019., str. 12.).

³ Uredba (EU) 2019/1753 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o djelovanju Unije nakon njezina pristupanja Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (SL L 271, 24.10.2019., str. 1.).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

U članku 4. stavku 1. Odluke Vijeća (EU) 2019/1754 dodaje se sljedeći podstavak:

„U pogledu oznaka zemljopisnog podrijetla za zaštitu obrtničkih i industrijskih proizvoda u smislu Uredbe (EU) 2022/... Europskog parlamenta i Vijeća⁴ Europski ured za intelektualno vlasništvo imenuje se nadležnim tijelom iz članka 3. Ženevskog akta i odgovoran je za upravljanje Ženevskim aktom na području Unije te za obavješćivanje i komunikaciju s Međunarodnim uredom WIPO-a u skladu sa Ženevskim aktom i Zajedničkim pravilnikom.”

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave Uredbe 2022/... u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće

...

Predsjednik

⁴ Uredba (EU) 2022/... Europskog parlamenta i Vijeća od... o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske proizvode (SL...).